

Rimski grobovi na Tržaški cesti

Ljubljana, 9. maja.

Zemlja, na kateri je zidana Ljubljana, je pripadala že pred dobrimi dvatisoč leti civilizaciji. Sledovi stare Emone so še danes vidni in pričajo o visoki stopnji kulture, ki so jo imeli rimski prebivalci tega mesta. Ljubljanski muzej ima lepe zbirke in posamezne vredne predmete, najdene v rimskih grobiščih in razvalinah. Marsikateri privatnik, ki koplje danes na svojem vrtu, izkoplje marsikaj iz rimskih časov. Eno važnih najdišč ostankov rimske dobe pa je na vrtu g. dr. Jemca na Tržaški cesti. O teh grobiščih se je v zadnjem času že precej pisalo. Te grobove je izkopal njegov oče, poštni uradnik v pokoju, g. Franc Jemec. Ta nam je pojasnil:

»Že kot deček sem videl iz otroških let, da morajo biti na mojem vrtu rimski grobovi. Obzidje stare Emone je blizu in tudi na Tržaški cesti so še vidni ostanki. Ko so pred 52 leti kopali temelje za tobačno tovarno, so naleteli delavci na rimske grobove. Od teh rimskih grobov je pa le malo ohranjenih, zakaj delavci so, misleč, da bodo našli zlato v njih, vse razkopali in razbili. Vendar se je dalo še nekaj rešiti za muzej. Tako n. pr. lep sarkofag. L. 1922. sem stopil v pokoj in sem utegnil na lastnem vrtu voditi izkopavanja. Uspeh je bil lep. Kopljem torej že osem let, in sicer sam. Do sedaj sem izkopal 15 grobov. Ležali so od glavne Tržaške ceste približno 10 metrov daleč. Stari Rimljani so imeli navado, da so svoje mrličke pokopavali večinoma ob glavnih cestah. Tukaj na Tržaški cesti pa je bila že takrat stara rimska cesta. Večina grobov je bila sestavljena iz šestih velikih glinastih žganih plošč. Velikost plošč je 60krat 54. Drugi grobovi so bili sestavljeni iz šestih kamenitih plošč. Približna velikost teh grobov je 1,5 m, visoki pa so čez pol metra.

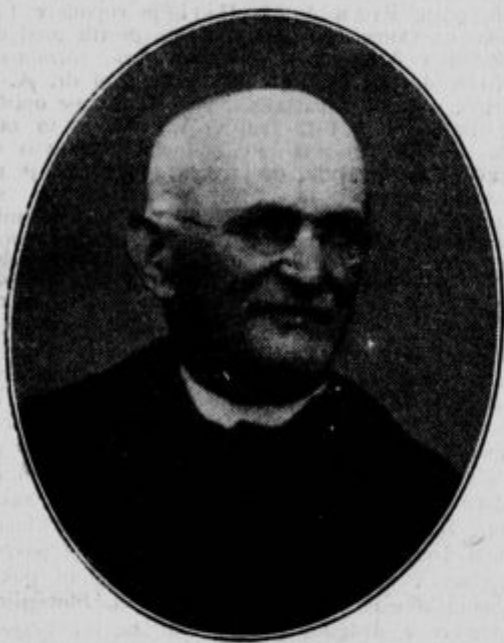
Našel sem tudi grob iz celega kamna izdolben. Kamen je apnenec in so ga Rimljani dobivali iz Podpeči. Rimljani so svoje mrličke večinoma sežigali na grmadah. Napravili so

grmado iz lesa in slame, položili nanjo mrliča in zažgali. Pepel so pobrali in spravili v žare. Te žare so bile precej velike posode iz žgane črne ilovice. Velikost žar je bila različna. Do četrta metra visoka žara je podobna našemu piskru. Žaro so pokrili z navadno ploščo, okrog žare pa so bile ročke iz žgane glince, male svetilke in drugo. V vsakem najdenem grobu je bila drugačna vsebina. Poleg pepela so dajali v grob še razne steklenice in vaze. V steklenicah je bila pijača, v drugih posodah pa so bila jedila. V ženskih grobovih pa so bile vlasnice, zlati prstani s kamni, zlati uhani, v nekaterih grobovih tudi male steklenice za solze. Rimljani so namreč najeli pri pogrebi posebne ljudi, ki so za mrličem jokali in točili solze v male steklenice, katere so mu potem dajali v grob. V grob so dajali tudi male svetilke (leščerbe iz žgane glince). Denar je dobil vsak mrlič v grob ali pa pod pokrov groba. Če ni bil mrlič sežgan, so mu Rimljani dajali denar na jezik. S tem denarjem naj bi plačal mrlič v podzemskem svetu brodarju Haronu brodno za prevoz preko reke pozabljenja.

Še sedaj se nahaja ob novi stavbi, kjer stoji še začasna baraka, močan rimski zid, katerega plošev meri 20 kvadratnih metrov. Kaj je pomenil ta zid, ni znano. Približno šest metrov od tega zida dalje se nahaja 80 m globoko še en rimski zid, ki je približno meter širok, poldrugi meter visok in do dvanajst metrov dolg. Ta zid se potem obrne proti tobačni tovarni.

V rimskih grobovih sem našel okoli 40 bronastih novcev, večinoma iz dobe 3. stoletja po Kristusu, pa tudi nekaj starejših. Denarji imajo glave ali imena le-teh rimskih cesarjev: Avgusta (30 pr. Kr. do 14 po Kr.), Vespazijana 69—79 po Kr.), Domicijana (81—96 po Kr.), Antonina Pija (138—161 po Kr.), Mark Avrela (161—180 po Kr.), Galiena (235—268 po Kr.), Proba (279—282 po Kr.), Konstantina seniorja (306—337 po Kr.), Konstantina juniorja (335—340 po Kr.) in Kanstancija (335—361 po Kristusu).

Slovenec — kartaginski romar

**Zlatomašnik duh. svetnik
župnik Jos. Lavtižar**

Jesenice, 8. maja.

Na svetovni evharistični kongres v Kartagino je odšel izmed Slovencev menda edini gospod svetnik Lavtižar, župnik v Ratečah na Gorenjskem. Tiho in skromno se je 79 letni starček pripravil na pot ter prav tako tiho in skromno odšel prejšnji petek, 1. majnika od doma. Pred odhodom je še začel majniško pobožnost; bral je smernice kar zjutraj namesto zvečer. — Gospod svetnik Lavtižar bo zdoma kakšnih 14 dni; ta čas ga nadomestuje gosp. kanonik Volc iz Ljubljane, v nedeljah pa g. dekan Fatur iz Radovljice.

Smrt ugledne žene

Grosuplje, 8. maja.

Zadela nas je prežalostna vest, da je umrla ga. Franciška Galé, roj. Žitnik, po dolgi in mučni bolezni. — Bila je odlična krščanska žena, služeča Bogu, rodbini in bližnjemu. Zato je pa tudi smrt bila lepa, dasi je v bolezni mnogo pretrpela, a je vse z vdanostjo prenašala. Hvaležni ji zlasti moramo biti, ker je vzgojila dobre otroke — odločne katoličane in narodno prosvetne delavce. Ustrašila se ni nobenega napora in bila vedno pripravljena pomagati. Še dolgo jo bomo ohranili v hvaležnem spominu in želimo ji, naj ji bo majniška Kraljica v nebesih plačnica za vse, saj mi zemljani se pač ne moremo dovolj zahvaliti svojim materam za njih tiho, a skrbno in neumorno potrtovalnost. Ugledni hiši Galetovi, možu, hčerkam in sinu pa izrekamo iskreno sožalje. — Pogreb bo 10. maja ob 9 dopoldne v Grosuplju.

Pomagajmo trojčkom

Sv. Križ pri Ljutomeru, 8. maja.

V dnevih 5. in 6. maja t. l. je v Lukovcih, v župniji Sv. Križa pri Ljutomeru siromašna zakonska mati Katarina Horvat roj. Petek porodila tri še žive in precej krepke dečke, ki so bili krščeni na imena Ciril, Janko in Ferdinand.

Ker se je krst teh dečkov vršil dne 7. maja, ko se je tukaj vršila dekanijska pastoralna konferenca je zbrana dekanijska duhovščina za revno ali vrlu mater, ki ima sedaj deset živih otrok zbrala znesek 200 Din Očeh teh otrok je majar pri Hönigmannu, ki s svojimi žuljavimi rokami redi sebe in svojo številno družino. Umljivo je, da je prišel

v župni urad ter se vsem darovalcem lepo zahvalil. Zeleti bi bilo, da bi se tudi druga usmiljena srca spomnila te številne in revne družine, posebno pa malih trojčkov. Morebitni darovi se naj pošljejo tukajšnjemu župnemu uradu, p. Križevci pri Ljutomeru.

Nov vozni red

Direkcija drž. železnice objavlja uveljavljenje novega voznega reda 1930-31

V noči od 14. na 15. maja 1930 stopi o polnoči na vseh progah drž. železnice v kraljevini Jugoslaviji, kakor tudi v vseh drugih državah, novi vozni red v veljavo.

V mednarodnem prometu ostanejo tudi po novem voznem redu vsi dosednji brzivlaki v prometu v več ali manj spremenjenih legah.

Po novem voznem redu bo vozil na progi Pragersko — Budimpešta in obratno dnevni brzivlak skozi celo leto dnevno redno in bo imel v Pragerskem zvezo na dnevni brzivlak za Trst, odnosno iz Trsta.

V poletni seziji, t. j. v času od 15. junija do 15. septembra bo vozil nov brzivlak iz Splita preko Zagreba — Ljubljane — Jesenice na München in Berlin ter istotako iz Trsta preko Podbrda na München in Berlin ter obratno. Na Jesenicah se združita oba vlaka iz Splita in Trsta, v obratni smeri pa se delita.

Potniški vlaki, v kolikor so spremenjeni, so se prilagodili mednarodnemu prometu ter splošnim željam in potrebam posameznih krajev. Med Ljubljano in Mariborom bo po novem voznem redu zopet vozil nočni potniški vlak.

Vsled upoštevanja važnejših zvez v večjih prključnih postajah so se morale dosedanje lege nekaterih potniških vlakov bistveno spremeniti, tako odhaja prvi jutranji potniški vlak štev. 912 na Gorenjsko iz Ljubljane gl. kol. še le ob 7.30 in prvi jutranji potniški vlak štev. 614 v Rakek in Postojno iz Ljubljane gl. kol. ob 7.35. Vsled tega vozi na progi Ljubljana gl. kol. — Kranj ob delavnih potniški vlak štev. 920 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5.28 in prihodom v Kranj ob 6.17; nadalje vozi na progi Logatec — Rakek potniški vlak štev. 698, z odhodom iz Logatca ob 6.50 in prihodom v Rakek ob 7.24.

Popolni vozni redi so razvidni iz novih stenskih voznih redov, ki so razobešeni na vseh postajah.

Glede posebnih izletniških vlakov s 50% popustom voznih cen ob nedeljah in praznikih bodo določbe o uporabi pravočasno objavljene pri potniških blagajnah.

Nega
naravne lepote.

Velika priljubljenost Elida-proizvodov leži brezdvomno v nepremagani kakovosti. Ti fabrikati so enakovredni najboljšim inozemskim proizvodom. Elida vam daje vse ono, kar potrebujete za negovanje Vaše naravne lepote.

ELIDA

Usodna igra z revolverjem

M. Sobota, 8. maja.

Nocoj ob 1 so v tukajšnjo bolnišnico pripeljali težko ranjenega 18 letnega fanta Kavaš Matijo iz Odrance. Fanta je po neprevetnosti rnil neki tovariš. Nesreča se je zgodila takole: Nekaj fantov iz Odrancev in okolice je iskalo v Mariboru delo. Ker dela niso našli, jim ni prestalo drugega, kakor da so se podali nazaj domov. Denarja niso imeli niti toliko, da bi krili potne stroške, zato so jo mahnil proti domu peš. Prehodili so cele Slovenske gorice. Pri Sv. Jurju so imeli nekega znanca. Pri njem so se ustavili. Dobili so južino. Razgovarjali so se o vsem mogočem. Nekako je prišlo tudi do tega, da jim je gospodar začel kazati svoj revolver. Eden izmed fantovih tovarišev, je vzel revolver v roke in se je začel z njim igrati. Naperil ga je proti Kavašu. Hipoma se je zasilal pok in fant se je zvrnil na tla. Družba je ostrmela. V naslednjem hipu so skočili k ranjencu, da bi videli kaj se je zgodilo. Fant se je zvijal in bolešno ječal. Iz trebuha mu je bruhala kri, tako da je kmalu nastala prava luža. Strel mu je rnil roko potem pa se je zaril v trebuh. Domači zdravnik mu je takoj nutil prvo pomoč, potem pa so ga peljali v bolnišnico. Stanje ranjenca je kritično. Še danes bo operiran. Kako se bo operacija posrečila, ni mogoče napovedati.

Dva zdravnika v rokah tolovajev

Drzen roparski napad na poti med Belgradom in Lazarevcem.

Takšnega drznega roparskega napada, kakršnega se je dogodil te dni na poti med Belgradom in Lazarevcem, menda že dolgo ne beleži belgrajska policijska kronika. To je kakor z bujno fantazijo nanizani odlomek iz napetega pustolovnega romana.

V ranem jutru sta potovala dva znana belgrajska zdravnika z motorjem iz Belgrada v Lazarevac. Vozila sta motor z veliko brzino, da bi čimprej dospela v Lazarevac, opravila tam svoj posel in se isti dan vrnila v Belgrad. Vse je šlo v redu in brez neizgovoda, dokler nista dospela v bližino vasi Lipovica. Tam sta nenadoma zagledala pred seboj neznanu seljakinjo, ki je hodila sredi ceste in se na signal s hupo niti zmenila ni. Zdravnika sta ponovno dala znamenje, seljakinja pa je kakor gluha brezbržno nadaljevala svojo pot in se ni umaknila ne na desno ne na levo.

Zdravnika sta nato usmerila motor na levo stran, v hipu pa, ko sta hotela pasirati mimo seljakinje, se je le-ta nepričakovano umeknila prav na isto stran. Z veliko prisotnostjo duha je vozeči zdravnik, da bi rešil seljakinjo, sun-

kovito obrnil motor povsem na levo — in že so strmoglavili vsi trije: on, njegov kolega in motor v občestni jarek.

Padeč je bil tako silovit, da se je eden zdravnikov takoj onesvestil, dočim je njegov kolega dobil samo lažje poškodbe na glavi in telesu.

Ko se je onesveščeni zdravnik spet zavedel in odprl oči, je na svoje veliko presenečenje zagledal pred seboj seljaka z nožem v rokah. Ne vedoč, kaj naj to pomeni, se je zdravnik okrenil, da bi dognal, kaj se je z njegovim kolegom zgodilo — in njegovo presenečenje se je podvojilo. Videl ga je sredi četvorice seljakov, ki so ostro govorili vanj in grozeče gestikulirali. Motorja pa ni bilo nikjer.

Zdravnik je stopil pred seljake in jih vprašal, kaj želijo. Seljaki so nato jeli razburjeno kričati nad zdravnikom in jima očitali, da sta povozila seljakinjo, čeprav je slednja stala nedaleč od njih popolnoma zdrava in nepoškodovana.

Zdravnika sta hotela z lepimi, pomirjevalnimi besedami pojasniti seljakom, kako se je vsa nesreča z motorjem dogodila. Dosegla sta pa vse kaj drugega, kar sta pričakovala.

Eden od seljakov je znova izvlekel nož iz žepa in zapovedovalno zarohnel: »Ajde! Napred!«

Sele v tem momentu sta zdravnika zaslutila, da sta padla roparski bandi v roke. Brez odpora sta se dala odgnati.

Seljaki so ju odgnali v samotno šumo in ju zaprli v neko kočjo. Po preteku ene ure je stopil k njima seljak, ki je bil nekak vodja roparske tolpe, in jima dejal:

»Skenili smo, da vaju izpustimo, če nam izplačata odkupnino 2.000 dinarjev.«

Zavedajoč se, da bi bilo vsako upiranje brezplodno in da ni drugega izhoda, sta zdravnika segla vsak v svoj žep in na svojo žalost ugotovila, da imata oba skupaj v listnici komaj 500 dinarjev gotovine.

Po daljšem prerekanju in grožnjah so se razbojniki zedinili, da vzamejo ponujeno jim vsoto, zahtevali pa so, da jim ostanek prinesejo v neko kavarno v predmestju Belgrada, nakar so jima vrnili motor in ju izpustili. In odbrzela sta nazaj proti Belgradu.

Naslednjega dne se je eden od zdravnikov napotil v dogovorjeno kavarno, radoveden, če so si razbojniki res upali priti tja — a o drznih napadalcih — umevno — ni bilo ne duha ne sluha...

Strojevodje pozivljejo slovensko javnost

IZ ZDRUŽENJA STROJEVODIJ.

Omenjeno Združenje stopa pred našo belo Ljubljano, metropolo Dravske banovine, njeno cenjeno prebivalstvo in vrle okoličane z vljudno prošnjo, da ob priložnosti dragih gostov, češko-slovaških strojevodij, ki so na ekskurziji po Jugoslaviji in pridejo s sinjega Jadrana oziroma iz Zagreba 11. maja t. l. ob 9.15 uri v Ljubljano, okrasijo svoje domove z zastavami in cvetjem ter s tem naše drage goste počaste in pozdravijo.

Posebno pa apeliramo na meščanstvo ulic, kjer se bo razvijal sprevod. Pričakujemo in uverjeni smo, da bodo tudi naši vrli Gorenjci v ponedeljek, dne 12. maja t. l., ko se peljejo izletniki na Bled in Vintgar pokazali svoja srca in bodo pozdravili naše goste v takem smislu, da jim bo Gorenjska ostala v prijetnem in nepozabnem spominu.

V veri, da naša prošnja ne bo naletela na gluha ušesa, se v naprej zahvaljujemo.

Predsedstvo Združenja strojevodij.

HUMANIK

**DOBER
POLETEN ČEVELJ**
240.-
RUIAVA
ČRNA 215
PLATNENA 145
NAJ BOLJ ŠI IN VENDAR CENENI

★ Pri poapnenju arterij, možgan in srca se z dnevno uporabo male množine naravne »Franz-Josef« grenčice doseže odvajanje brez večjega napora. Znameniti učitelj klinik za notranje zdravljenje so dosegli s »Franz-Josef« vodo najboljšo uspehe za čiščenje črev celo pri polstransko ohromelih bolnikih. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Hotelu Unionu za novo garažno poslopje za osem garaž zadaj za Akademskim domom, med umivalno lopo in Verovškovi vrtom. Dr. Vendelinu Meglerju za adaptacije podstrešja v skladišču posloplja Ekonomu v Kolodvorski ulici; Dr. Stanku Žitku za enonadstropno vilo na vogalu Pietersnikove in Costove ulice. Solske sestre de Notre Dame zgradijo v Langusovi ulici za svojo vilo »Regina« enonadstropno poslopje za otroški konvikti. Ravnatelj knjigovodnice KTD Dežman je prošil za gradbeno dovoljenje za enonadstropno večjo vilo z ravno streho v Žarnikovi ulici na bivšem Dežmanovem svetu. Gradbeni urad je bil z ozirom na veliko stavbo mnenja, naj bi se vtila zgradila pet metrov za stavbno črto. Proti temu pa so ugovarjali sosedje, in sicer zaradi tega, ker mora stavba po parcelacijskih pogojih stati v stavbni črti. Gremil je stavbo dovolil pod pogojem, da se zgradi v stavbni črti, ker odgovarja višina predpisov stavbnega reda. Ako jo hoče Dežman graditi za stavbno črto pet metrov, mora to dovoliti občinski svet, ker je potrebna sprememba parcelacije. Kreditni zavod bo zidal trinadstropno stavbo v podaljški sedanje stavbe zavoda v Prešernovi ulici. Svet za to bo odstopil Kreditnemu za vodu hotel Slon, ki pa dobi od zavoda v zameno hišo, v kateri je sedaj Tiskovna zadruga. Hotel Slon bo napravil skozi to hišo uvozni dohod iz Prešernove ulice na svoje dvorišče za vozove in automobile. Novo trinadstropno poslopje pa bo dobivalo svetlobo z dvorišča hotela Slona. Uporabna dovoljenja so bila dovoljena Francu Bratušu za podstrešno stanovanje v Podmilškovi ulici 41; Franju Pavšiču za enonadstropno hišo v Kettojevi ulici; Mariji iz Francu Sencu za enonadstropno hišo na Dunajski cesti; Dr. Konradu Janežiču za suterensko stanovanje v Vegovi ulici 5; Ivani in Alojziju Kremžarju za hišo v Podjurski ulici; Frančiškanskemu misijonu za enonadstropen prizidek v Gorupovi ulici. Francu Saleharju za hišo v Podmilškovi ulici.

Alžir 100 let francoski. Leta 1830. je radi razžalitve njenega konzula poslala Francija svoje vojaške čete v Alžir, ki so po dolgotrajnih srčitih bojih osvojile deželo in s tem pridobile Franciji dragoceno kolonijo, oporišče njene afriške kolonialne posesti.

Med izgubljenimi dušami

Dopisnik pariškega lista »Correspondant« je obiskal kazniški kaplana v ženski kaznišnici S. Lazzare, ki mu je povedal pretresljive podrobnosti iz svojih izkušenj.

Prvo svoje veliko veselje sem doživel, je rekel stari, častitljivi duhovnik, ko sem imel svoj prvi govor za nesrečne kaznjence. Seveda ni bil to nikak izbran in učen govor, ampak skromne, priproste besede, primerne za njihovo dušo. Rekel sem med drugim, kako se po zahvalni pesmi, ki se poje stojé, kleče moli ta-le ganljiva molitev: »Prosimo te, o Gospod, da se usmiliš svojih otrok, ki si jih odrešil s svojo dragoceno krvjo.« Gospod pa, ljube hčerke, tako sem dejal, ni imel posebne vrste krvi za bogate in za reveže, za velike in za male. Imel je za vse samo eno in isto kri. In zato vas ljubim kot svoje hčere.

V očeh sem bral začudenje in zmedo njihovih src, tako malo vajenih krotkosti; dodal sem: »Imenujem vas svoje drage hčerke, toda vse niste tudi moje dobre hčerke, a ravno zato, da take postanete, sem prišel med vas.«

Tedaj je ena izmed njih z obupanim glasom zavpila: »Toda me smo izgubljene duše!« Odgovoril sem smehljaje: »Izgubljene stvari se iščejo: prišel sem za iskat, da vas vrnem Bogu, čegar hčere ste.«

Nato je stari apostol ganjen pripovedoval o nekaterih glasovitih kaznjenkah:

Ko sem prvič obiskal gospo Steinheil v njeni celici, sem opazil na mizi sveto pismo (Steinheil je bila protestantinja) in takoj mi je prišlo na misel, da bi ji svetoval čitati psalme. — Obiskal sem jo še večkrat, in da bi se mi zahvalila, mi je rekla nekega dne: »Gospod opat, ali imate kako knjigo, ki vam je draga?« — Da, sem odgovoril, in sicer je to »Hoja za Kristusom«. Prosila je, naj ji knjigo prinesem, in ko mi jo je kasneje vrnila, sem jo našel v vezanih platnicah, v njej pa te-le lastnoročno pisane vrstice: »Vaše besede, o dobri Bog, so prodrle v moje zakrknjeno srce; objokovala sem svoje zmore in jih še vsak dan objokujem, bodite blagoslovljeni! Našla sem pogum v molitvi.« — S tem je mislila psalme, ki so ganili njeno srce: bili so spokorni psalmi, ki so obenem pesem tolažbe.

Dalje se je sivi kazniški duhovnik spomnil druge glasovite kaznjence: rdeče plesalke Mata-Hari, ki je bila radi špijonaže ustreljena v Vincennesu l. 1917. Čudna in srdita duša, ki je prinesla pogibelj vsem, ki jih je ljubila in ki so jo ljubili, je bila polna najhujših predsodkov proti veri. Po rojstvu je bila holandska državljanka in oče jo je hotel dati takoj krstiti, toda mati, ki je pripadala drugi verski sekti, je hotela, da se krsti še-le tedaj, ko bo dopolnila 18 let.

Rano je zapustila dom in se napotila križemsvet. Najprej je šla na Javo. Njena miselnost je bila miselnost vrhovne indijske kaste,

značilna po globokem zaničevanju in mrzenju vseh nižjih slojev. Ena najbolj divjih njenih protiverskih zmot je bilo mnenje, da so usmiljene sestre, ki vrše junaško službo jetniških strežnic, bivše kaznjence. Strahovito jih je sovražila in zaničevala.

Ko je bila obsojena na smrt, je zvečer izrazila željo, da bi je jutraj ne zbudile sestre. Prednica, globoko izobražena žena, je dala v to določeni sestri naslednje navodilo: »Bodite nasproti temu nesrečnemu bitju kar najbolj ljubeznivi, kar najnežnejše obzirni; ne govorite in ne vprašajte je ničesar, marveč se omejite na to, da odgovorite na njena vprašanja.« Vse to zato, da ne bi se žalila čustva Mata Hari, ki je po indijskem običaju mislila, da nižji ljudje nimajo pravice govoriti, marveč le dolžnost na vprašanja odgovarjati.

Ko se je približal tragični trenutek, so se jeli polagoma tajati njeni verski in socialni predsodki. Slišali so jo peti Gounodovo pesem »Nebo je obiskalo zemljo« in molitev opata Perreyve-a. Ko je zapuščala celico, da odide na morišče, je z najnežnejšim glasom in solznih oči izgovorila naslednje presenetljive besede: »Zahvaljujem se dragim sestram, ki zame niso bile paznice, marveč družabne dame.« — Preje nekoč, ko je še mislila, da bo pomiloščena, je dejala: »Ko odidem od tu, bom postala katoličanka; kar me najbolj vleče v katoliško cerkev, je spoved.«

Ta izjava v ustih te tragične žene ima visoko vrednost. Pojmila je, da odgovarja ta zakrament globoki potrebi človeške narave in kako veliko tolažbo najdejo v njem iskrene duše.

70 komunističnih agitatorjev aretiranih

Na ozemlju Male Poljske in posebno med ukrajinskimi prebivalstvom je že dalj časa večje število komunističnih agitatorjev vršilo tajno propagando. Oblasti so že dalj časa vodile energično preiskavo, da bi odkrile glavno leglo boljševiške propagande, ki je vznemirjala celo deželo. Kakor pa poročajo sedaj varšavski listi, je policija razpustila oblastni odbor komunistične stranke zapadne Ukrajine v Drohobiču, dalje tri mestne odbore in pet komunističnih krožkov. Pri tej priliki je policija aretirala 73 oseb, pri katerih je ob priliki preiskave našla bogat dokazilni material, kakor komunistične pozive, proglase, stroje za razmnoževanje letakov itd. Aretiranci pripadajo raznim poklicem in so med njimi tudi ljudje, ki so bili že kaznovani radi zločinov proti varnosti države.

— PEGE —
odstrani takoj in brez sledu »Creme Orizol«
Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zaloge: »Cosmochemia, Zagreb. Smičklasova 23. Telefon 49-99

Solna vojna v Indiji. Slika pridobivanja soli na morskem obrežju, s katerim so začeli indijski nacionalisti na povelje svojega voditelja Gandija kot znak, da nočejo več plačevati angleškega davka na sol.

Reorganizacija srednjih šol v Rusiji

Te dni je kolegij komisarijata za ljudsko prosveto SSSR odobril odlok o reorganizaciji šol druge vrste (srednjih šol). O vprašanju reorganizacije srednjih šol se je v sovjetskih krogih zelo mnogo govorilo in bilo je radi tega tudi mnogo sporov, sedaj pa se to vprašanje lahko smatra v glavnem za rešeno.

Srednja šola bo po tej reorganizaciji precej izpremenila svoj značaj in bo postala bolj praktična, kakor je bila do sedaj. Reorganizacija srednje šole se bo izvedla tako, da bo srednja šola nudila politehnično znanje in stik s produkcijo. Osnovna in glavna točka te reforme je, da napravi srednjo šolo, ki traja 7 let, pristopno za široke mase in končno, da iz nje napravi obvezno šolo, na katero bi se opiral ves sistem strokovne izobrazbe. Do sedaj je vsa nižja izobrazba in deloma tudi srednja strokovna izobrazba temeljila na šoli, ki je trajala štiri leta in katera je nudila učencem splošno začetno izobrazbo. Nova šola pa mora učencem nuditi potrebno znanje za nadaljnjo strokovno izobrazbo. Ta šola mora obenem svoje dijake izobraževati s komunističnega stališča, da tako vzgoji bodočo generacijo, ki bo prožeta komunističnih idej.

Novi tip »komunalne šole s 7 razredi« mora svoj teoretični pouk spojiti z delom v različnih komunalnih podjetjih. Dosedanje sovjetske »tehnike« (strokovne šole srednjega tipa) smatra sovjetska vlada za nezadostne za pripravo strokovnjakov v delu na reorganizaciji življenja v Rusiji.

Zanimivo je, da novi odlok komisarijata narodne prosvete o srednjih šolah odreja tudi pogoje za sprejem na visoke šole, po katerih se bodo na visoke šole sprejemale le osebe, ki bodo imele že nekaj prakse v produkciji. Dokler se popolnoma ne preuredi sistem srednjih šol, je za sedaj še dovoljeno sprejemati na visoke šole tudi dijake, ki prihajajo neposredno iz srednjih šol, brez prakse v produkciji, toda prednost imajo dijaki, ki se izkažejo saj z malo prakso.

To reorganizacijo srednjih šol v Rusiji bodo vpeljali bodoče leto in jo bodo uvajali postopoma.

Nadvojvoda med detektivoma. Bivši avstrijski nadvojvoda Leopold Salvator je obtožen, da je po neveril slavno biserno ogrlico, katero je nekoč Napoleon podaril cesarici Mariji Louisi. Na sliki vidimo, kako nadvojvoda zapuša, spremljan od dveh detektivov, newyorški preiskovalni zapor. Pred sodnikom je ponovno izjavil: »Brez posla in premoženja.«

do tja, je hitro skočil iz avtomobila, brž plačal šoferja in stekel po stopnicah. Ko pa je hotel predložiti vzorce, je opazil, da so ostali v avtomobilu. Ves obupan je zdrvel na ulico, toda avtomobila ni bilo nikjer več. Ker tudi ni vedel za njegovo številko, je bil že gotov, da izgubljenih diamantov ne bo več videl. Marbeau je preстал zelo hudo noč, kajti ta izguba je pomenila za njegovo podjetje polom.

Naslednjega dne pa ga je čakalo prijetno presenečenje. Neka mlada dama je našla v avtomobilu te dragocenosti in jih po šoferju poslala juvelirju nazaj. Katera je ta poštena dama, ni znano. Ni povedala nobenega imena, niti zahtevala kake nagrade. Naravno je, da se juvelir sedaj trudi, da bi spoznal to pošteno damo.

Mednarodna razstava v Lüttichu: Paviljon za elektriciteto, glavno poslopje velike razstave.

Maršal Pilsudski v židovskem plašču

Te dni je v Baranovičih na Poljskem umrl židovski trgovec Eliaš Jakheim, ki so ga pokopali na zelo slovesen način. S tem v zvezi omenja »Kurier Wilenski«, da je pokojnik nekoč rešil maršala Pilsudskega pred boljševiki. To se je pripetilo takole: Ko so za časa poljsko-boljševiške vojne zavzeli mesto Baranoviči boljševiki, je neki njihov oddelek naletel na maršala Pilsudskega in ga začel goniti. Pilsudski je v zadnjem trenutku neopaženo izginil v neko stransko ulico, kjer je smuknil v prvo hišo, na katero je naletel. To je bila hiša starega žida Eliaša Jakheima. Ko mu je Pilsudski hitro razložil, v kakem položaju je, je stari žid brž slekel z maršala vojaško obleko in ga ogrnil z židovskim plaščem, na glavo pa mu je dal svojo kapo. Nato ga je posadil za mizo in mu začel razlagati nek odstavek iz talmada. Na ta način je bil maršal Pilsudski rešen pred boljševiki, ki so ga preganjali, ker nikomur ni padlo v glavo, da bi bil židovsko napravljen človek prvi poljski maršal Jožef Pilsudski.

Poštena najditeljica

Nič novega ni, da upamo kako izgubljeno dragocenost dobiti nazaj potom časopisnega oglasa. Dnevno čitamo v časopisih o izgubljenih stvareh, kjer se naprošajo pošteni najditelji, da prinesejo tisto stvar nazaj. Posebne vrste pa je oglas, ki ga je te dni objavil pariški »Matin«. V tem oglasu pa se išče pošteni najditelj, ki je našel različne dragocenosti v vrednosti 600.000 frankov in jih poslal lastniku po drugi osebi. Zgodba je v ostalem sledeča:

Neka nakupovalna tvrdka je pariškemu juvelirju, Andréu Marbeau, naročila, naj ji predloži v svrhu morebitnega nakupa razne dragocenosti. Da bi mu tako ugodna ponudba ne ušla, je Marbeau najel taksi. Ko je dospel

Senzacionalen proces v Damasku

Pred par meseci je umrl eden najbolj priljubljenih in uglednih mlajših voditeljev sirskih nacionalistov Fozij bej el Ghazzi, podpredsednik ustavodajne skupščine. Njegova nenadna smrt je povzročila velikansko senzacijo. Preiskava je dognala, da je Fozija zastrupil njegov nečak Reda el Ghazzi s pomočjo svojega prijatelja in sorodnika Vajila el Ghazija, ki je bil ljubimec Fozijeve žene. Oba obtožena sta skušala dokazati, da mlada žena, ki je v ječi povila hčerko, ni ničesar vedela o umoru. Sodišče pa je kljub temu obsodilo vse tri na smrt. Občinstvo v sodni dvorani in velika množica ljudstva, ki je na trgu pred sodiščem čakala na izid razprave, je, ko je zvedela, da so bili obtoženci obsojeni na smrt, priredila sodnikom navdušene manifestacije.

»Ta papagaj je idealen nadomestek za moža, gospa. Lahko mu rečete, karkoli hočete — vedno bo odgovoril: »Gotovo, ljuba moja« ali »Prav tako, kakor misliš, draga moja!«

Naročajte »Slovenca«!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Državna razred. loterija

Kolektura **ANTONA GOLEŽA**
v Mariboru, Aleksandrova c. 42,

poroča izid žrebanja 1. dne, t. j. 8. maja 1930, 19. kola V. razreda. — Zrebanje so bile sledeče srečke (za event. tisk. pogreške ne odgovarjam):

100.000 Din št. 87772. - 50.000 Din št. 93505.
- 40.000 Din št. 96320. - 20.000 Din št. 77663. -
10.000 Din št. 8068, 38156, 44763, 77968, 93789. -
1.000 Din št. 19165, 21592, 22458, 47237, 13380,
25358, 69380, 72270, 99676. - 2000 Din št. 2192,
2355, 2386, 7208, 11594, 15725, 18050, 18336, 22717,
22782, 27955, 30533, 31848, 34508, 35292, 35319,
42046, 42798, 43519, 44455, 46631, 46259, 47149,
48061, 56706, 56999, 57268, 60781, 60796, 61337,
51624, 72003, 73481, 74928, 75156, 75390, 76972,
78529, 79211, 80219, 82216, 83602, 85379, 85971,
86391, 86946, 87075, 87548, 89390, 93050, 94495,
96152, 96599, 97892, 99723.

Prihodnje žrebanje dne 9. maja 1930.

Službodobe

Knjižgovodja

za takojšnji vstop se akceptira pri Ed. Suppanz, Pristava.

Več natakarič

potrebujem za nedeljo. - Posredovalnica Ogrinc, Miklošičeva cesta 28.

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, zdravega, ter s primerno šolsko izobrazbo, z dežele, sprejme takoj Ivan Fatur, Unec pri Rakeku.

Učenec

pošten in zdrav, se takoj sprejme za medicarsko in slaščičarsko obrt. Dopise na Franc Sink, Kranj.

Vajenca

z krepkega, sprejem takoj za kovaško obrt. Hrana, stanovanje v hiši. Jožef Flander, kovaški mojster, Železniki.

Razpis

Županstvo mesta Brežice razpisuje službo mestnega stražnika

Prošnje je vlagati pismeno pri županstvu do 28. V. t. l. Prošnji je priložiti navstveno spričevalo, domovnico, kratak življenjepis in druge listine, ki jih poseduje prošilec. Plača po dogovoru. Županstvo mesta Brežice. Župan: Supan I. r.

Ratol

je odlikovan z zlato svetinjo, ker se je pred oblastjo dokazalo, da je sigurno sredstvo proti podganam in mišim, da pa je sicer popolnoma nevarljiv. Enako zanesljivo deluje Gamadin proti ščurkom, Stenol proti stenicam, Arvicin proti poljskim mišim. Dobiva se povsod.

Naznanjava cenj. občinstvu, da sva prevzela

v Rimskih Toplicah hotel „Novo Pošto“

ter bova imela v nedeljo 11. maja otvoritev. - Točila bova pristna štajerska vina in dolenski cviček. Na razpolago bodo gorka in mrzla jedila. — Se toplo priporočata

Ant. in Alojz Bradač

Zahvala

Za vsa iskrena sočuvstvovanja o priliki smrti naše rajneke matere, soproge, tete, gospe

Marije Dimnik

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo domači preč. duhovščini, domačemu pevskemu društvu »Savski val« za ganljivo petje, vsem od blizu in daleč, ki so jo v obilnem številu spremili na zadnji poti. Vsem, ki so nam pismeno izrekli sožalje, naj Bog stotero poplača!

Jarše pri Ljubljani, dne 9. maja 1930.

Zalujoča rodbina Dimnik.

Pouk

Soferska šola

I. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Stanovanja

Dosmrtno stanovanje
na deželi, 70 metrov od ceste, oddam starejši osebi za 18.000 Din. Na željo tudi kosček vrta. Ponudbe na upravo pod »Dosmrtno stanovanje« št. 5369.

Sostanovalko

sprejme takoj Ana Plesec, Sv. Petra cesta 49.

Prazna soba

s posebnim vhom in električno razsvetljavo, se odda eni osebi 1. junija. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 5404.

Duhovnik išče v sredini mesta za takoj ali pozneje

stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in ostalimi pritliklinami. - Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Kompletne stanovanje«.

Denar

Velika

tovarna opeke

z moderno urejenim strojnimi obratom na električni pogon z letno kapaciteto tri milijone zidne in strešne opeke - sprejme družabnika v svrhu razširjenja obrata. Potreben kapital ca. en milijon dinarjev. Ponudbe pod: »Zajamčena rentabilnost« št. 5281 na upravo »Slovenca«.

Objave

Preklic

Podpisani Kalan Janez, posestnik, Zgornja Besnica, preklicujem besede o Janezu in Francetu Maziju iz Zabukovja, češ, da sta mi ukradla dežnik, ker jima ne morem ničesar nepoštenega očitati. — Kalan Janez.

Širite »Slovenca«!

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in površnikih najcenejši.

Vnajem

Mlin

navadni ali umetni, za kmečko mleto, na prometnem kraju, iščem v najem ali na račun. Ponudbe je poslati pod »Najemnina« št. 5231 na oglasni oddelček »Slovenca« v Ljubljani.

Posvetva

Iščem vilo

v okolici Bleda in eno v okolici Rogaske Slatine s potrebno opremo za tri sobe in ostale pritlikline. Javiti treba na naslov: »Publicitas« d. d., Beograd, Kralja Milana št. 58 pod »Vila«.

Enonadstropna vila

v lepem kraju Slovenije, z 9 sobami, vrtom, parkom, gozdom, zemljiščem, se ugodno proda. Pojasnila daje g. Grosek, gostilničar, Hoče pri Mariboru.

Kupimo

Lokomobilo

50—80 HP kupim takoj. Franc Jerko, Črnuče.

Suhe smrčke

(mavrohe) - vsako, tudi najmanjšo množino - kupuje po 90 Din za 1 kg franko Ljubljana Sever & Komp., Ljubljana, Gospodarska cesta 5.

Prodamo

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, — tel. 28—20.

Auto

štirisedezni, limuzina — ugodno prodam ali zamenjam za motorno kolo dobre znamke. M. Marušič, Dol. Logatec.

Ure za birmo

nudi najcenejše Ivan Pakiž, Ljubljana, Pred škofijo št. 15.

»Schaffhausen«

precizne žepne ure. Ivan Pakiž — Ljubljana, Pred škofijo št. 15.

Čebelarji!

Nekoliko plemenjakov in rojev prodam. I. Hronek, Slomškova ulica 6/1.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 200 D. L. Brozović, Zagreb, Illica 82. Kemič. čistilnica perja.

OGLAŠUJE

V
»SLOVENCU«

»ALPEKO« trg.-ind. družba z o. z. LJUBLJANA

nudi po dnevnih cenah

Ia Portland cement

svetovnoznanih znamk

»SALONA« (TOUR), »COLOSSUS«, TALJENI CEMENT

Salonit

azbestni škrlilj, valovite plošče, cevi raznih dimenzij.

Proizvod: »SPLIT« A. D. ZA CEMENT PORTLAND

Oves in koruzo

kupite najceneje pri trvdki

A. VOLK, LJUBLJANA

Realjeva cesta 24.

Veletrgovina z žitom.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN

in masi

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz vurnice in glavnega skladišča

M. HRNJAK
lekarnar — SISA

Autobus promet

I. Čarman

Od sobote dne 10. t. m. dalje vozi avtobus na progi Ljubljana—Sp. Šiška (na vseh konc. cestah) poleg običajnih voženj še od 20 do 23 vsako pol ure. Upoštevajo se tudi posebne želje cenjenega občinstva.

POHIŠTVO

priprsto in najmodernejše Vam nudi trdka po izredno nizki ceni

KREGAR IN SINOVA

St. Vid nad Ljubljano — nasproti kolodvora

Pozor! — Lesni trgovci in industrijalci!

Proda se pod ugodnimi plačilnimi pogoji:

parna žaga z dvema polnojarmenikoma - cepilni jarmenik - krožna žaga itd.

z vsem priborom vred, na Dolenjskem ob glavni cesti, blizu proge, v lesu neizčrpnem kraju, zaradi razbremenitve drugega podjetja. - Ponudbe pod: »Ze več let rentabilna« na oglasni odd. »Slov.«

Preselitev!

Podpisani vljudno naznanjam cenj. občinstvu, osobito cenjenim damam, da sem se preselil s svojo krznarsko obrtjo in trgovino iz Se-lenburgove ul. 6 v novo preurejene prostore na Kongresni trg 8 (poleg kina Maticce). - Pri-poročam se najtopleje za nadalj. naklonjenost.

FILIP BIZJAK

krznarstvo in izdelov. čepic

Ljubljana :: Kongresni trg št. 8.

Uglednemu Laboratoriju »ALGA«

Sušak.

Pošiljam Vam svojo sliko poln hvaležnosti in v spomin, ker sem vesel, da mi je Vaš preparat »ENERGIN« železno kina-vino vrnil zdravje. Že ob prvi steklenici sem opazil izboljšanje svojega zdravja, dobil sem dober tek, in sedaj, ko sem porabil 6 steklenic, se čutim popolnoma zdravega in dobro izgledam. Na telesni teži sem pridobil 5 kg.

Vsem lahko toplo priporočim to izvrstno zdravilo. Kdor je malokrven, sem prepričan, da mu bo pomagalo; tako dobro je!

Prijateljski pozdrav

Bač (Bačka)

s spoštovanjem
Anton Vorgić

V KRVJI JE ZDRAVJE! Samo močna, čista in zdrava kri lahko brani in vzdržuje naše telo. — V tem najboljšem letnem času je krepitev krvi potrebno vsem otrokom, vsem odraslim, ki so MALOKRVNI, BLEDIČNI, NIMAJO TEKA, IMAJO SLABE ŽIVCE, NEMIRNO SPANJE itd. KRI potrebuje hranilnih sredstev, ki vsebujejo železo. Eden tak preparat poznajo vsi zdravniki in ga je preizkusilo na tisoče ljudi, preparat, ki se dobi v vseh lekarnah in drogerijah pod imenom

Energin

železno kina vino

»ENERGIN« potrebuje vsak deček in deklica med 12 in 15 letom, v dobi hitrega razvoja, ker je to doba, ko morata imeti MOČNO, ZDRAVO IN ČISTO KRI. »ENERGIN« potrebuje vsak šola obiskujoči otrok. — V lekarnah: 1 poliliterska steklenica Din 40.—

Po pošti razpošilja: Laboratorij »ALGA« - Sušak.

3 velike steklenice »ENERGIN« Din 128.—, 6 velikih steklenic »ENERGIN« Din 248.—
1 velika steklenica zastoj